

بسمه تعالی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه دانشکده بهداشت گروه آموزشی بهداشت عمومی طرح درس	
نام درس: اقدامات بهداشتی و کمک‌های اولیه در شرایط اضطراری	
تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲	مقطع: کارشناسی ناپیوسته بهداشت عمومی
نوع درس: ۱ واحد نظری ۱ واحد عملی	مدت زمان ارائه درس: ۱۸ جلسه نظری و عملی
نیمسال: اول ۹۵-۹۶	روز: دوشنبه ساعت: ۴-۲
پیشنیاز: ندارد	
مدرس: دکتر حسین اشتریان - دکتر هوشیار حسینی	
هدف کلی درس:	
۱- ایجاد مهارت در دانشجویان در زمینه اجرای برنامه‌های بهداشتی و کمک‌های اولیه در شرایط اضطراری ۲- شناخت عوامل بروز حوادث و اقدامات ضروری جهت پیشگیری از آنها ۳- شناخت مدیریت بحران و ویژگی‌های آن	
اهداف ویژه:	
در پایان این دوره انتظار می‌رود فراگیر با مفاهیم زیر آشنایی و شناخت پیدا نماید:	
۱- ارائه سرفصل درس ، مفاهیم و اصلاحات مدیریت و ماهیت شرایط اضطراری و بلایا ۲- سازمانهای دولتی و بین المللی و مدیریت بحران ۳- اقدامات پیش از وقوع بلایا ۴- اقدامات در شرایط اضطراری ۵- بهداشت روانی و عاطفی در اردوگاه ها ۶- پناهگاه و سکونتگاه‌های اضطراری ۷- تأمین آب و دفع فاضلاب ۸- بهسازی ۹- مدیریت مواد زائد جامد ۱۰- کنترل بیماریهای مسری و ناقلین و مدیریت اجساد ۱۱- آموزش بهداشت و کمک‌های اولیه ۱۲- اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری به صورت عملی	
جلسه اول: ارائه سرفصل درس ، مفاهیم و اصلاحات مدیریت (دکتر حسینی)	
دانشجو بایستی قادر باشد:	
۱- اصطلاحات و تعاریف پیرامون بحران و مدیریت و برنامه ریزی آن را بیان نماید. ۲- مراحل بروز بلا را بیان نماید ۳- چرخه مدیریت بحران را بیان نماید. ۴- انواع بلا (طبیعی و ساخته بشر) و طبقه بندی آنها را بیان نماید. ۵- معنی مفاهیم مخاطره، آسیب پذیری و خطر را در بلایا مقایسه نماید. ۶- مفاهیم حوزه یک بلا را با مفهوم شدت بلا مقایسه نماید. ۷- اثرات بلایا بر روی تاسیسات و سرویسهای بهداشت محیط را بیان نماید.	

جلسه دوم: سازمانهای دولتی و بین المللی و مدیریت بحران (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- سازمانهای مسئول در بحران شامل سازمانهای دولتی، بین المللی و مدیران بحران را نام ببرد.
- ۲- وظایف سازمانهای ملی و بین المللی در بحران را به تفکیک شرح دهد.
- ۳- نحوه مشارکت هر کدام از سازمانها را بیان نماید.

جلسه سوم: اقدامات پیش از وقوع بلایا (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- جنبه های اساسی مدیریت آمادگی قبلی نسبت به وقوع شرایط اضطرار و بلایا را بیان نماید.
- ۲- مدل کاهش آسیب پذیری را بیان نماید.
- ۳- کاهش آسیب پذیری جوامع از طریق بهبود جوانب بهداشت محیطی را بیان نماید.
- ۴- اولویت های محافظت از تأسیسات آبرسانی، تصفیه خانه های آب و آزمایشگاه ها را بیان نماید.
- ۵- آمادگی و برنامه ریزی در مدیریت بهداشتی در شرایط اضطرار را بیان نماید.

جلسه چهارم: اقدامات بهداشت محیطی در شرایط اضطراری (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- مفاهیم و اصطلاحات مربوط به ارزیابی خطر و اسکان در حین بلا را بیان نماید.
- ۲- سنجشهای بهداشت محیطی در شرایط اضطراری را بیان نماید.
- ۳- قوانین، استانداردها و رهنمودها در خصوص عکس العمل در برابر بلایا را بیان نماید.
- ۴- سازماندهی فعالیتهای بهداشت محیط در شرایط اضطرار را بیان نماید.

جلسه پنجم: پناهگاه و سکونتگاه های اضطراری (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- پناهگاه و سکونت گاه های اضطراری را بیان نماید.
- ۲- نحوه استفاده از ساختمانهای موجود به عنوان پناهگاه های موقت را بیان نماید.
- ۳- ملاک های اساسی در انتخاب محل را بیان نماید.
- ۴- انواع اردوگاه مانند انواع خطی و شطرنجی را توضیح دهد.

جلسه ششم و هفتم: تأمین آب و دفع فاضلاب (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- مشکل تأمین آب در تمام مراحل چرخه مدیریت بلایا را بیان نماید.
- ۲- نحوه محافظت از منابع پراکنده و کوچک آب در شرایط اضطرار را بیان نماید.
- ۳- نحوه محافظت از منابع آب بزرگ و متمرکز در شرایط اضطرار را بیان نماید.
- ۴- استراتژیهای موجود در شرایط اضطراری را بیان نماید.
- ۵- تعمیرات سریع در سیستمهای آبرسانی شهری در شرایط اضطراری را بیان نماید.
- ۶- نحوه ارزیابی آسیبهها و منابع آب موجود را بیان نماید.
- ۷- رایجترین روشهای دفع و مدیریت فاضلاب را در شرایط اضطرار را بیان نماید.

جلسه هشتم: بهسازی (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- کنترل استفاده مستقیم از منابع آب را بیان نماید.
- ۲- نحوه بهسازی منابع سطحی ، چشمه ها و چاه ها را بیان نماید.
- ۳- نحوه جمع آوری آب باران، استفاده از چشمه ها و چاه ها را بیان نماید.
- ۴- ضوابط کیفیت آب و آزمایشات مربوط به آن در شرایط اضطرار را بیان نماید.

جلسه نهم: مدیریت مواد زائد جامد (دکتر حسینی)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- ذخیره سازی مواد زائد را بیان نماید.
- ۲- نحوه جمع آوری و حمل و نقل مواد زائد را بیان نماید.
- ۳- روش های تصفیه و دفع مواد زائد را بیان نماید.

جلسه دهم: کنترل بیماریهای مسری و ناقلین (دکتر اشتریان)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- بیماری هایی شایع به وسیله حشرات در زمان بلایا را نام ببرد.
- ۲- راه کارهای کنترل ناقلین و بیماریهای شایع در زمان بلا را بیان نماید.
- ۳- مدیریت محیط زیست در کنترل ناقلین و بیماریها را در زمان اضطرار توضیح دهد.
- ۴- روش های گندزدای و مبارزه شیمیایی را بیان نماید.
- ۵-

جلسه یازدهم: بهداشت روانی و عاطفی در اردوگاه ها (دکتر اشتریان)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- مشکلات روانی شایع پس از بحران در افراد آسیب دیده را بیان نماید.
- ۲- روش های کمک به افراد در مقابله با آسیب های روانی پس از بحران را شرح دهد.

جلسه دوازدهم: آموزش بهداشت در مناطق بحران زده (دکتر اشتریان)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- اهمیت آموزش بهداشت برای آسیب دیدگان را بیان نماید.
- ۲- راه کارهای افزایش سطح آگاهی ارائه دهندگان خدمات بهداشتی و آسیب دیدگان را در بحران توضیح دهد.
- ۳- روش های آموزش بهداشت برای گروه های هدف در شرایط اضطرار را بیان نماید.

جلسه سیزدهم تا هجدهم: اقدامات بهداشتی و کمکهای اولیه در شرایط اضطراری به صورت عملی (دکتر اشتریان)

دانشجو بایستی قادر باشد:

- ۱- توانایی انجام عملیات بهداشتی در شرایط اضطراری را اجرا نماید.
- ۲- با مهارتهای اولیه کمکهای اولیه مصدومین شرایط اضطرار آشنا شود.

روش تدریس (آموزش):

- ۱- سخنرانی
- ۲- پاورپوینت
- ۳- مانور و حضور در پراتیک

وظایف و تکالیف دانشجو:

- ۱- حضور به موقع در جلسات
- ۲- شرکت در بحث های مربوطه

۳- انجام پروژه و تکلیف درسی

۴- ارائه پروژه

نحوه ارزیابی دانشجو:

امتحان کتبی ۷۰٪/آزمون	روش	سهم نمره از کل (%)	تاریخ
پایان ترم	کتبی و عملی	۵۰	
میان ترم	کتبی	۲۰	جلسه هشتم
ارائه شفاهی	سخنرانی	۱۰	
پروژه	تهیه گزارش	۱۰	
فعالیت کلاسی	پرسش و پاسخ و حضور در کلاس	۱۰	

منابع آموزشی:

- ۱- راهنمای بهسازی محیط در بلایای طبیعی / دکتر ابوالحسن ندیم، دکتر محمد عصار- تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۳
- ۲- مدیریت بحران در نواحی شهری، مجید عبدالهی- انتشارات سازمان شهرداریهای کشور- تهران- ۱۳۸۰
- ۳- بهداشت در بلایا/ الهیار عرب، ویرایش بهرام قاضی جهانی- تهران: گلبان، ۱۳۸۰
- ۴- اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری جلد (۱ و ۲) / مهندس احمد اصل هاشمی. تبریز، نشر اختر- ۱۳۸۴
- ۵- راهکارهای ارزیابی سریع بهداشتی در شرایط اضطراری/ دکتر ایرج شریفی- انتشارات سازمان جهانی بهداشت
- ۶- راهنمای آمادگی بخش بهداشت و درمان در برابر وضعیتهای اضطراری در بلایا / تهران: وزارت بهداشت و درمان، برنامه آموزش مدیریت بلایا

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مدرس:

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: